

Folketingets Lovsekretariat

Dato: 22. februar 2011
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: SUMJVB
Sags nr.: 1101942
Dok nr.: 444223

Medlem af Folketinget Liselott Blixt (DF) har den 10. februar 2011 stillet følgende spørgsmål nr. S 1136 til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål S 1136:

"Agter ministeren at informere det danske sundhedssystem om, at det naturligvis skal være muligt for en patient at fravælge sundhedspersonale, der bærer synlige religiøse såvel som politiske symboler?"

Svar:

Af begrundelsen for spørgsmålet fremgår, at en borger i forbindelse med en dialog med Odense Universitetshospital har fået besked om, at hvis vedkommende som patient på Odense Universitetshospital ikke samtykker til behandling af islamtørklædebærende personale, vil behandling ikke blive foretaget.

Jeg kan henvise til min besvarelse S 261. Som det bl.a. fremgår heraf, indeholder sundhedslovens § 3 og autorisationslovens § 17 generelle regler om henholdsvis sundhedsvæsenets og autoriserede sundhedspersoners pligter i forbindelse med behandling af patienter.

Efter sundhedslovens § 3 er regionerne og kommunerne ansvarlige for sundhedsvæsenet. Dette ansvar omfatter bl.a. tilrettelæggelsen af opgaverne på den enkelte sygehusafdeling, herunder ansættelse af personale, der er kvalificeret til at løse de pågældende opgaver.

Patienterne har en modsvarende ret til at modtage sygehusbehandling ved dette personale. Der kan ikke heraf udledes nogen ret for patienterne til selv at vælge læge eller andre sundhedspersoner blandt afdelingens personale.

Efter autorisationslovens § 17 er en autoriseret sundhedspersonen under udøvelsen af sin virksomhed forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

Hverken sundhedsloven eller autorisationsloven tager konkret stilling til sygehuse eller sundhedspersonens pligter i de tilfælde, hvor en patient under behandling på et sygehus fremsætter ønske om ikke at blive behandlet af en nærmere bestemt sundhedsperson blandt afdelingens personale, f.eks. fordi vedkommende bærer et symbol el. lign., som har baggrund i vedkommendes religiøse eller politiske overbevisning, eller hvor en kvinde ikke vil undersøges af en mandlig læge. Det er således først og fremmest en ledelsesmæssig opgave at løse den slags konflikter.

Efter sundhedsloven eller autorisationsloven er det henholdsvis sygehusets og sundhedspersonens ansvar at sikre patienterne en kvalificeret behandling, hvilket f.eks. også omhandler god kommunikation med patienten.

Sygehuset må ved arbejdstilrettelæggelsen tage behørigt hensyn til rimeligt begrundede ønsker hos enkelte patienter om ikke at blive behandlet af en nærmere bestemt sundhedsperson, f.eks. en tidligere ægtefælle.

Kan der imidlertid ikke umiddelbart tilbydes behandling ved en anden sundhedsperson, må patienten orienteres om sine muligheder for at benytte det frie sygehusvalg og i givet fald tilbydes viderevisitering til et andet sygehus efter patientens ønske. Patienten må i denne situation selv sørge for transport og afholde udgifterne hertil. Denne foregår således for egen regning.

I tilfælde, hvor afvisning af at blive behandlet af en bestemt sundhedsperson ikke er rimeligt begrundet, kan sygehuset afvise at ændre i arbejdstilrettelæggelsen for at tilbyde patienten behandling ved anden sundhedsperson. Sygehuset må da i stedet tilbyde patienten viderevisitering til et andet sygehus for egen regning efter reglerne om frit sygehusvalg, hvilket ikke kræver nogen begrundelse fra patientens side.

Er patienten akut syg, og kræves der øjeblikkelig indsats, er sygehuset forpligtet til om muligt at tilbyde behandling ved en anden sundhedsperson, også i det tilfælde hvor patientens afvisning ikke er rimeligt begrundet. Er det ikke muligt at tilbyde behandling ved en anden sundhedsperson, og fastholder patienten sin afvisning, må patienten tilbydes akut viderevisitering til et andet sygehus efter reglerne om frit sygehusvalg og orienteres om de eventuelle risici dette kan indebære.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at den omstændighed, at en sundhedsperson bærer religiøse eller politiske symboler efter min opfattelse ikke er en rimelig begrundelse for at afvise behandling. Sygehuset er derfor ikke forpligtet til at ændre sin arbejdstilrettelæggelse i et sådant tilfælde, medmindre det er tale om akut sygdom, der kræver øjeblikkelig indsats. Derimod har patienten - lige som alle andre patienter - ret til at få tilbudt viderehenvisning til et andet sygehus efter reglerne om frit sygehusvalg for egen regning.

Det fremgår ikke, i hvilken konkret sammenhæng Odense Universitetshospital har oplyst en patient om, at hvis vedkommende ikke samtykker til behandling af islamtørklædebærende personale, vil behandling ikke blive foretaget, som nævnt i spørgsmålets begrundelse. Hvis formuleringen er korrekt citeret, må jeg i hvert fald antage, at der ikke er tale om en akut situation, og at patienten er informeret om adgangen til at benytte sit frie sygehusvalg.

Med venlig hilsen